

דוח מילולי 2020 לועדת ביקורת

פעילותה של שנת 2020 התמקדה ברובה סביב נושא התפרצותו של נגיף הקורונה. ביספר"א התאמנו את התכנים והמידע שאספנו במטרה לסייע לקהילת השיקום להתמודד עם השינויים והאתגרים שהתרחשו בתחום השיקום הפסיכיאטרי לאורך תקופת הקורונה.

פעילויות לימוד, מפגשים מקצועיים וכנסים

"בואו נדבר על זה" – קבוצות בזום

ביוזמת יספר"א חברנו אל מספר דמויות מובילות בתחום השיקום ופתחנו מספר קבוצות הנחייה דרך תוכנת הזום, בהן השתתפו אנשי מקצוע, מתמודדים, משפחות ודמויות מקהילת השיקום. מטרת היוזמה הייתה לגבש הבנה רחבה יותר של הצרכים בשטח לאור התפרצות נגיף הקורונה בכלל, וללמוד טוב יותר את המורכבויות, האתגרים והשינויים שתקופה זו הביאה עימה בפרט.

הקבוצות התחילו ממספר מפגשים בהם השיח היה פתוח שעודד את המשתתפים בקבוצה להעלות נושאים שמעסיקים אותם בתקופה ייחודית זו. לאחר מספר מפגשים וניתוח התמות שעלו במהלכם, הוחלט לפצל את השיח לשלוש קבוצות שונות העוסקות בנושאים שונים:

1. **אסטרטגיות התמודדות בסיטואציות של אי ודאות בעידן הקורונה** - בהנחיית פרופ' גליה מורן, אבי אורן ופרופ' נעמי הדס לידור.

2. **קהילה - מה תפקיד הקהילה בזמן קורונה? כיצד ניתן ליצור שותפויות עימה דווקא בתקופה זו?** - בהנחיית עמוס להמן ופרופ' מקס לכמן.

3. **משפחות - מאי ודאות להתמודדות** - בהנחיית פרופ' נעמי הדס לידור ואורלי אלון.

בהמשך לשלושת הקבוצות הללו וביוזמתה של פרופ' גליה מורן, נולדה קבוצה נוספת שהוקדשה לאנשי השיקום ובריאות הנפש העובדים באזור דרום הארץ, אותה מנחים פרופ' גליה מורן, פרופ' מקס לכמן ופרופ' עידית כץ. (פרופ' עידית כץ הינה מרצה במחלקה לחינוך באוניברסיטת בן גוריון).

קבוצה זו התפתחה לאור ההבנה כי היה קיים צורך להקים קבוצה שתוכל להוות מקום לשיח, התייעצות מקצועית ופורקן בקרב אנשי השיקום שהתמודדו לאורך תקופת הקורונה עם שינויים מהותיים בעבודתם ובשגרתם. קבוצה זו קיבלה את השם "**לחיות עם הקורונה**" והיא פעלה לאורך כל שנת 2020.

בסך הכל, ממרץ 2020 ועד סוף שנת 2020, התקיימו כ- 24 פגישות שכללו גם פגישות מנחים לסיכום ביניים, ניתוח ותכנון של המשך השיח. כל הפגישות תועדו, סוכמו והוקלטו דרך תוכנת הזום.

תרגול מיינדפולנס לאנשי שיקום

יספר"א גיבשה קבוצת תרגול מיינדפולנס, אותה הובילו שלוש נשות מקצוע העובדות בתחום השיקום, אשר משלבות במסגרת עבודתן הנחייה במיינדפולנס. שלושת המנחות הסכימו להתנדב ולהעביר קבוצות תרגול בתחום זה, דרך תוכנת הזום, לקהילת אנשי השיקום. המנחות: איילת צוקרמן, עמית שירת, וענת אגם קיימו שבעה מפגשי תרגול, בהם לקחו חלק מגוון אנשי מקצוע, מתמודדים ומתרגלי מיינדפולנס אחרים.

אסיפה כללית

בתאריך ה- 30 באוגוסט 2020, ערכנו אסיפה כללית דרך תוכנת הזום בנושא: "שיקום פסיכיאטרי בעת משבר הקורונה ברחבי העולם". באסיפה ניתנו הרצאות של סיגל וקס מבוסטון ופרופ' רמי רודניק מקנדה ולמדנו מניסיונם.

במסגרת האסיפה הכללית נבחרו נציגי ועד המנהל של יספר"א: סילביה טסלר-לזוביק, פרופ' מקס לכמן, ד"ר הלה הדס, ד"ר פאולה גרבר-אפשטיין, פרופ' גליה מורן, איגור שץ, ד"ר שרה דעאס-עראקי ומיכלי גל.

כנס שנתי

בתאריך ה- 5 בינואר 2021 קיימנו את הכנס השנתי לשנת 2020 בנושא: "קהילה: הצלע השלישית של השיקום הפסיכיאטרי". במסגרת הכנס אירחנו שני חוקרים מרכזיים בתחום הפסיכולוגיה הקהילתית: פרופ' יצחק פרלילטנסקי ופרופ' גיאוף נלסון.

בנוסף להם, נשאו בכנס דברים: הפרופ' רוני גמזו, שהתייחס לחשיבות גיוס האוכלוסייה במאבק בקורונה, פרופ' מקס לכמן ועוד דמויות בולטות בתחום השיקום, אשר מובילים פרויקטים בשיתוף הקהילה, מהם למדנו והעמקנו באופי עשייתם. הכנס התקיים באמצעות תוכנת הזום.

מפגשי לימוד

- בתאריך ה-17 לנובמבר 2020, קיימנו מפגש לימוד דרך תוכנת הזום בנושא: "להוביל את השינוי יחד: שיתוף, מעורבות ושותפות משפחות בתהליכי השיקום וההחלמה". המפגש נערך לרגל פרישתה של הגברת דינה ברק מתפקידה כאחראית תחום משפחות במשרד הבריאות. המפגש התקיים במטרה לאפשר לאנשי קהילת השיקום ללמוד מניסיונה ולשמוע את חזונה לעתיד תחום המשפחות במשרד הבריאות.

- בתאריך ה-27 בדצמבר 2020, קיימנו מפגש לימוד דרך תוכנת הזום בנושא: "קבלת החלטות משותפת ככלי שיקומי וטיפול בבריאות הנפש". מפגש זה הוקדש לזכרו של יקי סינגר ז"ל, שהיה חבר יספר"א פעיל החל מתקופת הקמתה ודמות מוכרת בתחום השיקום. האורחת במפגש הייתה ד"ר יערה זיסמן אילני מאוניברסיטת טמפל שבפילדלפיה.

אתר יספר"א

קורונה ושיקום פסיכיאטרי

בעקבות התפרצות נגיף הקורונה הקמנו דף אינטרנט ייחודי באתר יספר"א שהוקדש לנושא קורונה ושיקום פסיכיאטרי. במסגרת דף זה ריכזנו מידע מגוון ורחב מהארץ ומהעולם בנושא ופרסמנו פעילויות רלוונטיות שיזמנו במהלך התקופה.

עלון יספר"א – גיליון מספר 18

ביולי 2020 התפרסם גיליון מספר 18 של עלון יספר"א בנושא: "שחיקה ומיינדפולנס", בעריכתן של פרופ' גליה מורן וד"ר פאולה גרבר-אפשטיין. הגיליון הכיל מאמרים וראיונות של אנשים מהשטח המדברים על נושא השחיקה ותחום המיינדפולנס בשיקום הפסיכיאטרי מזוויות שונות.

חומר מקצועי בעברית

סך הכל פורסמו כ-9 סיכומי מאמרים מאמצע מרץ ועד סוף שנת 2020 באתר יספר"א. חלקם עוסקים בקורונה ובשיקום הפסיכיאטרי וחלקם בשיקום הפסיכיאטרי באופן כללי.

בהיעדר נתונים נקשיב לסיפורים

מתוך הבנה כי הידע שהצטבר כעת בקהילת השיקום הפסיכיאטרי עשוי להיות בעל ערך רב, הזמנו את אנשי השיקום לכתוב סיפורים מתקופת הקורונה. לאורך השנה התפרסמו שלושה מאמרים באתר יספר"א שהופצו גם כן לחברי יספר"א דרך רשימת התפוצה.

פעילות בינלאומית

WAPR

נציג ועד המנהל של יספר"א לקח חלק בפגישות העמותה העולמית לשיקום פסיכו-סוציאלי, בישיבות ההנהלה של העמותה ובפעילותה בזמן תקופת הקורונה. בתקופה זו הופקו שלושה גיליונות של עלונים שפרסמו חוויות ומאמרים של אנשים מרחבי העולם שעסקו בהתפרצות נגיף הקורונה והשלכותיו.

יספר"א האגודה הישראלית לשיקום פסיכיאטרי (ע"ר)
ISPRA Israel Psychiatric Rehabilitation Association (R.A)

בגיליון שהוקדש לנושא: Life during the corona virus: View from the ground, יספר"א לקחה חלק. כמו כן, בשניים מתוך שלושת הגיליונות שפורסמו, ניתן למצוא מאמרים מישראל, לאחר שפרסמנו קול קורא בו הזמנו את חברי קהילת השיקום לכתוב מאמרים בנושא.

ENMESH #

הכנס הבינלאומי של ארגון ENMESH בשיתוף עם יספר"א, אוניברסיטת בר אילן ואוניברסיטת חיפה, נדחה עקב התפרצות נגיף הקורונה לשנת 2022. הכנס מתוכנן להתקיים בעיר תל אביב בין התאריכים 27-29 לחודש יוני, 2022.

מדיניות וסנגור

המועצה לשיקום נכי נפש

יספר"א לקחה חלק כמשקיפה בישיבות החירום והשגרה של המועצה בזמן הקורונה שהתנהלו דרך תוכנת הזום ועקבה אחר פרסומים והנחיות של צוות מחקר הקורונה במשרד הבריאות.

המשך השתתפות בפורום בריאות הנפש במסגרת האגודה לזכויות החולה

יספר"א המשיכה לקחת חלק פעיל בפעילות האגודה לזכויות החולה לאורך שנת 2020 באמצעות נציגנו בפורום - פרופ' מקס לכמן.